

Handläggare
Sara Lundblad
Telefon: 08-50810979**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2026-04-23

Remiss av Aktivitetskrav i försörjningsstödet: Ansvar för tillhandahållande av aktiviteter i Stockholms stad

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS 2026/416

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss om förslag till *Aktivitetskrav i försörjningsstödet: Ansvar för tillhandahållande av aktiviteter i Stockholms stad* av kommunstyrelsen för yttrande senast 28 april 2026.

Regeringen har i en lagrådsremiss föreslagit att kommuner ska vara skyldiga att tillhandahålla aktiviteter för mottagare av försörjningsstöd. Aktivitetskravet föreslås framgå av en ny bestämmelse i socialtjänstlagen som ska träda i kraft 1 juli 2026. I dag delas ansvaret för stadens arbetsmarknadsinsatser mellan framför allt arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna. Arbetsmarknads- och socialnämnderna föreslår dock i sin remiss att arbetsmarknadsnämnden, i samverkan med stadsdelsnämnderna, ska ansvara för att tillhandahålla aktiviteterna inom aktivitetskravet. Förslaget motiveras med att ett sammanhållet ansvar inom arbetsmarknadsnämnden skapar förutsättningar för enhetlighet, likställighet och resurseffektivitet.

Förvaltningen delar ambitionen att stärka individers möjligheter till självförsörjning genom aktiva insatser men också bilden av att ett omfattande utvecklingsarbete kommer att behöva genomföras för att syftet med aktivitetskravet ska uppfyllas. Förvaltningen föreslår därför att den föreslagna modellen kompletteras med tydligare ramar och krav för att säkerställa kvalitet och effektivitet i genomförandet.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har 30 mars 2026 fått en remiss av kommunstyrelsen för yttrande senast 28 april 2026. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret och samtliga stadsdelsnämnder.

Remissens förslag till beslut gäller under förutsättning att riksdagen fattar beslut om ett aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd i enlighet med lagrådsremiss *Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd*.

Ärendet

Regeringen har i en lagrådsremiss föreslagit att kommuner ska vara skyldiga att tillhandahålla aktiviteter för mottagare av försörjningsstöd. Aktivitetskravet föreslås framgå av en ny bestämmelse i socialtjänstlagen som ska träda i kraft 1 juli 2026. Aktivitetskravet är en del av regeringens bidragsreform som också består av ett bidragstak, kvalificering till välfärden och en tillfällig jobbprenie. Detta ärende behandlar specifikt det förslag som arbetsmarknads- och socialnämnderna har tagit fram om hur ansvaret för att anordna aktiviteter ska fördelas inom Stockholms stad. Ärendet behandlar det förslag som arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen har tagit fram gällande ansvar för tillhandahållande av aktiviteter enligt aktivitetskravet.

Aktivitetskravets målgrupp, omfattning och syfte

Aktiviteter inom aktivitetskravet ska syfta till att öka den enskildes förmåga att ta ett arbete genom att bland annat förbättra språkliga förutsättningar, påbörja en utbildning, delta i arbetsplatsförlagda aktiviteter eller jobbsökande aktiviteter. Aktivitetskravet ska vara ett villkor för att enskilda som fått försörjningsstöd under minst tre sammanhängande månader ska kunna få fortsatt rätt till försörjningsstöd. Syftet är att motverka utanförskap, införa ett enhetligt reglerat aktivitetskrav och bidra till att tillvarata arbetskraft. Utgångspunkten är att aktivitetskravet ska gälla heltid och att det ska anpassas till eventuell deltidssysselsättning och komplettera andra statliga, regionala och kommunala insatser som individen deltar i. Deltagandet ska anpassas efter den enskildes förmåga.

Socialnämnden (här stadsdelsnämnden) ska neka eller sätta ned fortsatt försörjningsstöd om den enskilde utan godtagbart skäl avböjer att delta i aktiviteter eller uteblir från aktiviteterna. Om det finns särskilda skäl får socialnämnden (här stadsdelsnämnden) avstå från att neka eller sätta ned fortsatt försörjningsstöd.

Lagrådsremissen förslår ett system för sanktionsavgifter där Inspektionen för vård och omsorg kan besluta om avgifter för kommuner med systematiska brister i tillämpningen av aktivitetskravet.

Finansiering och kostnader

Regeringen bedömer att reformen kommer att leda till ökade kostnader för kommunerna, men att dessa ska finansieras genom generella statsbidrag. För Stockholms stad uppskattas statsbidraget till 107 miljoner kronor för 2026 och 215 miljoner kronor per år från 2027. En del av statsbidraget är avsatt för utökad tid i förskola eller fritidshem, för att möjliggöra för föräldrar med barn att delta i aktiviteterna.

Nuvarande ansvarsfördelning och aktiviteter inom aktivitetskravet

Stockholms stad har en omfattande kommunal arbetsmarknadsverksamhet som i stora delar utförs av Jobbtorg Stockholm, arbetsmarknadsnämnden. Samtidigt omfattar aktivitetskravet målgrupper som kan ha en mycket lång väg till arbete eller studier och där det behövs förberedande aktiviteter för att motivera individen och höja individens förmåga. Ansvaret för den här typen av stöd och insatser är i dag delat mellan arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna (samt i vissa delar socialnämnden). Aktivitetskravet kräver stora förändringar i befintliga aktiviteters utformning och upplägg, då de som utgångspunkt ska ges på heltid och så länge som individen har försörjningsstöd. Insatserna behöver också utformas så att de överbryggar det glapp som finns mellan nuvarande insatser och behov hos målgruppen för aktivitetskravet. Remissen lyfter också att det är en utmaning att särskilja en förberedande insats, som att motivera individen och höja individens förmåga, från en arbetsmarknadsinsats. Uppföljning av stadens nuvarande insatser visar ett behov av att inte helt separera förberedande och motiverande insatser från arbetsmarknadsinsatser och att dela upp ansvaret mellan nämnder kan därför motverka målgruppens behov av sammanhållna aktiviteter.

Förslag om att arbetsmarknadsnämnden ska ansvara för att tillhandahålla aktiviteter

Socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att arbetsmarknadsnämnden ska ansvara för att tillhandahålla aktiviteterna inom aktivitetskravet då uppdraget ligger i linje med det uppdrag arbetsmarknadsförvaltningens Jobbtorg Stockholm har idag. Förslaget motiveras med att ett sammanhållet ansvar inom arbetsmarknadsnämnden skapar förutsättningar för enhetlighet, likställighet och resurseffektivitet. Det ska också ge förutsättningar för att hantera de utmaningar som förvaltningarna har identifierat i

förberedelsearbetet, särskilt eftersom reformen innebär en stor förändring och ska införas på kort tid. En sådan är att utöka och utveckla förberedande aktiviteter med låg tröskel för att möta behoven hos vissa målgrupper som kommer att omfattas av aktivitetskravet. Idag finns arbetsträning endast inom hälften av stadsdelsnämnderna och hos arbetsmarknadsnämnden, vilket innebär att staden inte ger invånare ett likställt stöd. För att åtgärda detta föreslås arbetsmarknadsnämnden ansvara för att utveckla ett likställt erbjudande. Samtidigt kan stadsdelsnämnder fortsätta erbjuda arbetsträningsverksamhet inom ramen för befintligt uppdrag och budget.

Det föreslagna aktivitetskravet innebär att Jobbtorg Stockholms uppdrag utökas, eftersom målgruppen blir bredare och ansvaret även omfattar motiverande och förmågehöjande aktiviteter som idag delvis ligger hos stadsdelsförvaltningarna. Detta kräver att nämndernas ansvar i reglementen och övriga styrdokument behöver uppdateras.

Studieförberedande aktiviteter

I förberedelsearbetet har förvaltningarna identifierat ett behov av att utöka och utveckla studieförberedande aktiviteter. Remissen lyfter att det behövs ett omfattande arbete för att utveckla relevanta och effektiva studieförberedande aktiviteter för den målgrupp som omfattas av aktivitetskravet.

Samverkan mellan arbetsmarknadsnämnd och stadsdelsnämnder

Arbetsmarknads- och socialnämnderna framhåller att arbetet för att tillhandahålla aktiviteter är ett stadsgemensamt ansvar för att fler mottagare av försörjningsstöd ska bli självförsörjande. I samverkan med stadsdelsnämnderna behöver gemensamma arbetssätt, samverkansrutiner och strukturer för vidareutveckling av aktiviteter utifrån målgruppens behov stärkas. Remissen framhåller också att den föreslagna ansvarsfördelningen behöver följas upp och justeras vid behov, liksom andra delar i stadens utformning av aktivitetskravet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av utvecklingsenheten inom kvalitetsavdelningen i samråd med socialtjänstavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar ambitionen att stärka individers möjligheter till självförsörjning genom aktiva insatser. Förvaltningen delar också bilden av att ett omfattande utvecklingsarbete kommer att behöva genomföras för att syftet med aktivitetskravet ska uppfyllas. Samtidigt ser förvaltningen att den föreslagna modellen behöver

kompletteras med tydliga ramar och krav för att säkerställa kvalitet, effektivitet och rättssäkerhet i genomförandet.

Målgruppens komplexitet och föränderliga behov

Målgruppen som uppbär ekonomiskt bistånd är heterogen och omfattar individer med varierande och ofta sammansatta behov, där försörjningsproblematik ofta samvarierar med ohälsa, social instabilitet och oklar arbetsförmåga. För en betydande del av målgruppen behöver arbetsmarknadsinriktade insatser föregås av stabiliserande och samordnade åtgärder.

Förvaltningen vill särskilt framhålla att målgruppens behov inte är statiska utan förändras över tid. Detta innebär att även behovet av aktiviteter kontinuerligt behöver omprövas och anpassas. Det är därför angeläget att det finns en systematisk och återkommande målgruppsinventering som grund för utveckling av relevanta insatser. Ett sådant arbetssätt skulle skapa förutsättningar för att säkerställa att aktiviteter motsvarar faktiska behov, både på individnivå och utifrån lokala förutsättningar i stadens olika stadsdelsförvaltningar.

Styrning, kvalitet och fokus på effekt för den enskilde

Aktivitetskravet innebär en ambitionshöjning som förutsätter att de aktiviteter som erbjuds är meningsfulla, individanpassade och leder till faktisk progression mot självförsörjning. Förvaltningen önskar att de förändringar som sker kopplat till aktivitetskravet också sker i samklang med målen för omställningen till Framtidens socialtjänst. Exempelvis målen om en socialtjänst som utgår från individens behov och som jobbar kunskapsbaserat utifrån beprövad erfarenhet. Förvaltningen bedömer att den föreslagna modellen behöver kompletteras med tydligare styrning och uppföljning. Erfarenheter från liknande organisering visar att enbart tillgång till aktiviteter inte är tillräckligt. Om arbetsmarknadsnämnden ges ett utökat ansvar för att tillhandahålla aktiviteter är det av central betydelse att detta ansvar tydligt kopplas till krav på kvalitet, innehåll och resultat.

Mot denna bakgrund bör följande säkerställas:

- att aktiviteter utformas utifrån individens behov och förutsättningar,
- att det finns en tydlig koppling mellan behovsbedömning och aktivitetens innehåll,
- att aktiviteter är tidsbegränsade och systematiskt följs upp
- att tydliga indikatorer fastställs för att följa upp resultat och progression, med fokus på konkreta och uppföljningsbara utfall, exempelvis deltagande, övergång till arbete, studier eller andra relevanta insatser,

- att insatser löpande utvärderas och utvecklas utifrån förändrade behov.

Samverkan och behov av tydlig ansvarsstyrning

Den föreslagna modellen bygger i hög grad på samverkan mellan berörda verksamheter. Förvaltningen vill framhålla att samverkan är en viktig förutsättning, men inte i sig tillräcklig för att säkerställa en effektiv och sammanhållen process. När ansvar för beslut, uppföljning och kostnadsutveckling ligger hos stadsdelsnämnden och genomförandet hos arbetsmarknadsnämnden krävs tydliga strukturer för ansvar, innehåll och uppföljning. Förvaltningen bedömer att dessa frågor inte enbart kan hanteras genom samverkan på operativ nivå, utan behöver säkerställas genom tydlig styrning och gemensamma ramar på strategisk nivå. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att det finns behov av en övergripande samverkansöverenskommelse som tydliggör detta. En sådan överenskommelse bör omfatta:

- ansvar för beslut, genomförande och uppföljning på individnivå,
- målgrupper och behovsnivåer samt vilka insatser som är aktuella i olika skeden,
- gemensamma processer, inklusive överlämningar och möjligheter till direktbeslut i vissa fall
- tidsramar för insatser samt när omprövning ska ske,
- process för hantering av avvikelser i utförandet som leder till att aktivitetskravet inte nås för den enskilde,
- indikatorer och nyckeltal för att följa upp resultat, effekt, kvalitet och ledtider,
- process för uppföljning och utvärdering av föreslagen ansvarsfördelning mellan arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnder på organisationsnivå.

Arbetsplatsförlagda aktiviteter – behov av flexibel beslutsmodell

Arbetsplatsförlagda aktiviteter utgör ofta de mest arbetsnära insatserna och är i hög grad beroende av rätt timing och individanpassning. För vissa individer är behovet av insats tydligt redan i samband med socialtjänstens bedömning. Förvaltningen vill därför betona vikten av korta ledtider i processen. Fördröjningar riskerar att påverka motivation och möjligheten till progression negativt. Mot denna bakgrund bör det övervägas att ge stadsdelsnämndens socialtjänst möjlighet att besluta om insatstyp, exempelvis arbetsplatsförlagda aktiviteter, i de fall behovet är tydligt. Matchning, placering och genomförande kan fortsatt ske inom arbetsmarknadsförvaltningen. En sådan ordning bedöms

kunna bidra till ökad träffsäkerhet, kortare ledtider och en mer sammanhållen process.

Tillräckliga resurser och kompetens behövs

Aktivitetskravet innebär en ökad administrativ belastning för stadsdelsnämndens socialtjänst, bland annat genom fler beslut, individuella planer samt krav på tätare uppföljning av individers deltagande och progression. Samtidigt ställs höga krav på rättssäker handläggning och kvalificerade bedömningar, vilket innebär ett utökat ansvar för socialsekreterare. Aktivitetskravet förutsätter att alla inblandade verksamheter, både socialtjänst och Jobbtorg Stockholm har tillräckliga resurser, rätt kompetens samt organisatoriska förutsättningar för att kunna genomföra uppdraget med bibehållen kvalitet. Förvaltningen vill därför framhålla vikten av att staden fördelar statsbidraget rättvist mellan aktörerna.

Förvaltningen föreslår att Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilaga

1. Socialförvaltningens och arbetsmarkandsförvaltningens gemensamma tjänsteutlåtande

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2026-04-16
Maria Härenstam, Avdelningschef	2026-04-16